

Reforma WPRyb - maksymalny podtrzymywalny połów

Dlaczego mamy oprzeć nową politykę o maksymalny podtrzymywalny połów na 2015 r.?

W UE 75% stad jest przełowionych, podczas gdy współczynnik ten na świecie wynosi średnio 25%. Przełowienie w UE jest szkodliwe dla stad, stwarza ryzyko bezowocnych połowów i osłabia kondycję finansową sektora. Nadwątlone stada powodują, że połowy są niewystarczające, co z kolei prowadzi do ich intensyfikacji. Przełowione stada składają się obecnie głównie z niewielkich i mniej wartościowych ryb. Ryby te wyrzucane są z powrotem do morza ze względu na ich niską wartość rynkową, bądź ze względu na to, że ich wymiary są mniejsze od dopuszczalnych wymiarów minimalnych.

Musimy przerwać to błędne koło. To właśnie jest powodem istnienia maksymalnego podtrzymywalnego połowu, czyli największego połowu, jaki można uzyskać ze stada w nieokreślonym przedziale czasowym bez narażania go. Zarządzanie stadami zgodnie z poziomem maksymalnego podtrzymywalnego połowu ma oznaczać, że zamiast uganiać się za przetrzebionymi rybami będziemy racjonalnie prowadzić połowy w zasobnych stadach. Doprowadzi to do zwiększenia stad oraz podniesienia odpowiadających im możliwości połowowych, zwiększenia marży zysków i zwrotu z inwestycji – innymi słowy, przyniesie naszemu sektorowi rybołówstwa dodatkowy dochód. Pozwoli nam również łowić większe ryby, osiągające wyższe ceny rynkowe za kilogram. Przy mniejszym odsetku ryb niewymiarowych w zaciągach, mniejsza będzie też presja, aby je wyrzucać. Co więcej, ponieważ na połów tony ryb w zasobnym stadzie potrzeba mniej czasu niż w stadzie nielicznym, poprawa stanu zasobów pozwoli też ograniczyć wydatki na paliwo i emisję dwutlenku węgla statków rybackich. Wreszcie konsumenci będą mieć dostęp do znacznie szerszej oferty ryb pochodzących ze zdrowych stad UE.

Państwa członkowskie i UE zobowiązały się do osiągnięcia celu w zakresie maksymalnego podtrzymywalnego połowu już prawie trzydzieści lat temu, przystępując w 1982 r. do Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza. Potwierdziły następnie to zobowiązanie w 1995 r. w Porozumieniu Narodów Zjednoczonych w sprawie zasobów rybnych, w 2002 r. w deklaracji z Johannesburga i wreszcie w 2010 r. w Nagoyi. Ważni międzynarodowi gracze, tacy jak Stany Zjednoczone i Australia, podjęli już działania w tym kierunku, podczas gdy UE pozostaje w tyle.

W jaki sposób osiągniemy maksymalny podtrzymywalny połów w sektorze gospodarki rybnej UE?

Najlepszym sposobem na zarządzanie stadami na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu jest stosowanie planów wieloletnich. Najlepszym rozwiązaniem w zakresie zarządzania jest ustalenie wskaźnika śmiertelności połowowej, jaki ma zostać osiągnięty w ramach planu, pozwala to bowiem zagwarantować stabilność z roku na rok. Plany wieloletnie powinny ustalać wskaźniki śmiertelności połowowej na poziomach, które pozwolą z czasem zwiększyć liczebność stad.

Jakie postępy poczyniła do tej pory UE w zakresie maksymalnego podtrzymywalnego połowu?

Wiele istniejących długoterminowych planów zarządzania zasobami opiera się na zasadzie maksymalnego podtrzymywalnego połowu. Od 2010 r. Komisja opiera swoje propozycje rocznych całkowitych dopuszczalnych połowów i kwot na opiniach

naukowych i celu osiągnięcia do 2015 r. maksymalnego podtrzymywalnego połowu. Sektor rybołówstwa w Europie udowodnił, że realizacja poziomu maksymalnego podtrzymywalnego połowu jest możliwa, gdyż osiągnęliśmy go już w odniesieniu do 11 stad, a mianowicie: stad soli w cieśninach Skagerrak i Kattegat, w Morzu Bałtyckim, Kanale Wschodnim oraz Morzu Celtaickim; stad plamiaka w Morzu Północnym i Rockhall; stad śledzia w Morzu Północnym, w wodach na zachód od Szkocji oraz w Morzu Celtaickim, stad smuklicy w wodach Hiszpanii i Portugalii oraz stad homarca w Morzu Północnym. Wszystkie te stada są obecnie poławiane w sposób zrównoważony, czego efektem są zwiększone wyladunki i dochody rybaków oraz społeczności nadbrzeżnych. Ponadto w odniesieniu do kilku innych stad jesteśmy na najlepszej drodze do osiągnięcia poziomu maksymalnego podtrzymywalnego połowu do 2015 r. Wschodnie stado dorsza bałtyckiego jest doskonałym przykładem tego, w jaki sposób zdecydowane działania doprowadziły do przemiany eksploatacji łowiska z rabunkowej do zrównoważonej, co obecnie pozwala na zwiększanie kwot z roku na rok.

W jaki sposób osiągniemy maksymalny podtrzymywalny połów stad przy braku danych?

Aby uzyskać wiarygodne informacje konieczne do określenia maksymalnego podtrzymywalnego połowu potrzebujemy wiarygodnych informacji o połowach. Dwa elementy wprowadzone w ramach reformy umożliwią nam dostęp do tych danych: obowiązek wyladunku wszystkich połowów (w przeciwieństwie do obecnych szacunków w zakresie odrzutów), oraz nowa formuła współpracy rybaków i naukowców. Przyczyni się to do poprawy gromadzenia bardziej wiarygodnych danych o połowach i znacząco poprawi poziom wiedzy umożliwiającej określenie maksymalnego podtrzymywalnego połowu.

Jak należy traktować maksymalny podtrzymywalny połów przy połowach wielogatunkowych?

Przy połowach wielogatunkowych limit eksploatacji wyznacza się w zależności od najbardziej zagrożonego stada, stosując ten sam limit w odniesieniu do wszystkich pozostałych ryb poławianych na danym łowisku. Jest to jedyny sposób na zagwarantowanie osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu dla wszystkich stad łowiska. Na przykład osiągnięcie maksymalnego podtrzymywalnego połowu dla soli wymaga odpowiedniego dostosowania poziomu połowów gładzicy (i wszystkich pozostałych gatunków z przyłowów) i może wymagać niższego wskaźnika śmiertelności połowowej niż wymaga maksymalny podtrzymywalny połów gładzicy. Rybacy mogą też obniżyć wpływ działalności połowowej na najbardziej zagrożone gatunki przez stosowanie bardziej selektywnych narzędzi połowowych. Wieloletnie plany i środki techniczne przewidują stosowanie selektywnych narzędzi połowowych. Państwa członkowskie mogą dostosowywać je poprzez regionalizację do specyficznych potrzeb danego łowiska.

Dla szeregu łowisk najbardziej zagrożone stado jest jednocześnie najcenniejszym. Dotyczy to na przykład dorsza przy połowach siei wędrownej i soli przy połowach płastugokształtnych. Określenie odpowiednich uprawnień do połowów przy tego rodzaju połowach wielogatunkowych wymagać będzie ustalenia współczynników maksymalnego podtrzymywalnego połowu dla każdego ze stad; nad tą kwestią pracuje obecnie ICES.

Maksymalny podtrzymywalny połów w kontekście międzynarodowym

UE musi w kontekście międzynarodowym stosować takie same zasady jak wewnątrz Unii. Działając w imieniu UE, Komisja będzie dążyć do włączenia celu w zakresie maksymalnego podtrzymywalnego połowu do swego stanowiska negocjacyjnego w oparciu o opinie i informacje naukowe.

Czym się zajmujemy obecnie?

Powszechnie uznaje się, że w perspektywie średniookresowej maksymalny podtrzymywalny połów przyczyni się do zrównoważonego rozwoju z punktu widzenia środowiskowego, społecznego i gospodarczego. Pytanie brzmi: „jak go osiągnąć?”, a Komisja jest zdecydowana pomóc sektorowi rybołówstwa oraz społecznościom nadbrzeżnym stawić czoła transformacji. Dlatego właśnie przedstawiła wniosek w sprawie silnego EFMR, obejmującego cały szereg możliwości finansowania sektora rybołówstwa, w tym finansowanie:

- dla sektora rybołówstwa na rozwój selektywnych metod połowowych;
- dla właścicieli statków i rybaków na uczestnictwo w doświadczeniach w zakresie selektywności;
- na posiedzenia odbywające się w ramach dialogu społecznego w sektorze rybołówstwa i w poszczególnych państwach członkowskich w celu wymiany pomysłów i najlepszych praktyk;
- na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu zapoznania się z innowacyjnymi narzędziami połowowymi;
- na różnicowanie działalności gospodarczej rybaków prowadzących działalność na małą skalę;
- dla sektora rybołówstwa na gromadzenie szczególnych danych biologicznych lub społeczno-gospodarczych;
- na inicjatywy w zakresie wprowadzania na rynek produktów oznaczonych znakami towarowymi jak np. „ryba z maksymalnego podtrzymywalnego połowu”;
- dla rybaków na aktywne uczestnictwo w regionalizacji poprzez zgłaszanie konkretnych propozycji dotyczących osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu do 2015 r.